

УДК 378.147:81'373.2:008(477)

[https://doi.org/10.31652/3041-1017-2026\(8-1\)-02](https://doi.org/10.31652/3041-1017-2026(8-1)-02)

ПСИХОЛОГІЧНІ МЕХАНІЗМИ ФОРМУВАННЯ ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ ЗАСОБАМИ ТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Інесса Візнюк¹ , Світлана Роговиченко² , Ірина Чистякова³ ,¹Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, м.Вінниця, Україна²Інституту проблем сучасного мистецтва Національної академії мистецтв України, м.Київ, Україна³Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка, м.Суми, Україна

Надійшла до редакції / Received: 08.02.2026 Схвалено до друку / Accepted: 19.03.2026

Анотація

Актуальність теми зумовлена тим, що емоційний інтелект є важливою умовою психологічного благополуччя, ефективної комунікації, саморегуляції та соціальної адаптації особистості. Творча діяльність має значний потенціал у його розвитку, оскільки через самовираження, рефлексію та емоційне проживання досвіду сприяє усвідомленню власних почуттів, розвитку емпатії, креативності та навичок емоційної саморегуляції. Тому вивчення психологічних механізмів формування емоційного інтелекту засобами творчої діяльності має теоретичне і практичне значення для психології, освіти та консультування. Метою статті є вивчення психологічних механізмів формування емоційного інтелекту засобами творчої діяльності. Методи дослідження. У дослідженні використано теоретичні, емпіричні та статистичні методи. До теоретичних належали аналіз, синтез, порівняння, класифікація й систематизація наукових джерел з метою узагальнення сучасних підходів до проблеми емоційного інтелекту та творчої діяльності. Емпіричне дослідження здійснювалося за допомогою комплексу психодіагностичних методик: опитувальника емоційного інтелекту (шкала Лайкерта), методики визначення емоційного інтелекту Н. Холла, шкали тривожності Спілбергера-Ханіна, шкали тривоги Бека та кольорового тесту ставлень О. Еткінда. Отримані результати свідчать про переважання середнього та високого рівнів емоційного інтелекту в більшості респондентів, водночас більш уразливими компонентами залишаються емоційна обізнаність і здатність до керування емоціями. Показники тривожності вказують на наявність підвищеного психоемоційного напруження у частини студентів, що зумовлює необхідність застосування психопрофілактичних і корекційних методів. Висновок. Встановлено, що арт-терапевтичні практики сприяють зниженню емоційної напруги, підвищенню емоційної стабільності, розвитку емпатії та навичок саморегуляції. Найбільш ефективними виявилися ізотерапія та музикотерапія, які забезпечують безпечне вираження переживань, активізують емоційну рефлексію та сприяють гармонізації внутрішнього стану. Кореляційний аналіз підтвердив наявність статистично значущого зворотного зв'язку між рівнем емоційного інтелекту та тривожністю, що свідчить про його роль як важливого ресурсу психологічної адаптації. Доведено, що центральним механізмом впливу творчої діяльності на розвиток емоційного інтелекту є посилення емоційної обізнаності, прийняття переживань і формування навичок емоційної саморегуляції.

Ключові слова: емоційний інтелект, арт-терапія, творча діяльність, емоційна саморегуляція, емпатія, тривожність, психоемоційна стійкість, психологічне благополуччя.

UDC 378.147:81'373.2:008(477)

[https://doi.org/10.31652/3041-1017-2026\(8-1\)-02](https://doi.org/10.31652/3041-1017-2026(8-1)-02)

PSYCHOLOGICAL MECHANISMS OF EMOTIONAL INTELLIGENCE FORMATION THROUGH CREATIVE ACTIVITY

Inessa Vizniuk¹ , Svitlana Rohotchenko² , Iryna Chystiakova³ ,

¹ Vinnytsia State Pedagogical University named after Mykhailo Kotsiubynskyi, Vinnytsia, Ukraine

² Modern Art Research Institute of the National Academy of Arts of Ukraine, Kyiv, Ukraine

³ Sumy State Pedagogical University named after A. S. Makarenko

Abstract

Relevance of the topic is determined by the fact that emotional intelligence is an important condition for psychological well-being, effective communication, self-regulation, and social adaptation of the individual. Creative activity has significant potential for its development, since through self-expression, reflection, and emotional experience it promotes awareness of one's own feelings, the development of empathy, creativity, and emotional self-regulation skills. Therefore, the study of psychological mechanisms of emotional intelligence formation through creative activity has both theoretical and practical significance for psychology, education, and counseling. The purpose of the article is to study the psychological mechanisms of emotional intelligence formation through creative activity. Research methods. The study used theoretical, empirical, and statistical methods. Theoretical methods included analysis, synthesis, comparison, classification, and systematization of scientific sources in order to generalize modern approaches to the problem of emotional intelligence and creative activity. The empirical study was carried out using a set of psychodiagnostic methods: the Emotional Intelligence Questionnaire (Likert scale), N. Hall's Emotional Intelligence Test, the Spielberger-Khanin Anxiety Scale, the Beck Anxiety Inventory, and O. Etkind's Color Attitude Test. The results obtained indicate the predominance of medium and high levels of emotional intelligence among most respondents, while emotional awareness and the ability to manage emotions remain relatively more vulnerable components. Anxiety indicators reveal increased psycho-emotional tension in some students, which determines the need for preventive and corrective psychological interventions. Conclusion. It has been established that art therapy practices contribute to reducing emotional tension, increasing emotional stability, developing empathy, and improving self-regulation skills. The most effective methods were art therapy (drawing therapy) and music therapy, which ensure safe expression of experiences, activate emotional reflection, and promote internal balance. Correlation analysis confirmed a statistically significant negative relationship between emotional intelligence and anxiety, indicating its role as an important resource for psychological adaptation. It was proved that the central mechanism of the influence of creative activity on the development of emotional intelligence is the enhancement of emotional awareness, acceptance of experiences, and the formation of emotional self-regulation skills.

Keywords: emotional intelligence, art therapy, creative activity, emotional self-regulation, empathy, anxiety, psycho-emotional stability, psychological well-being.

Постановка наукової проблеми.

Актуальність обґрунтування психологічних механізмів формування емоційного інтелекту засобами творчої діяльності зумовлена тим, що емоційний інтелект сьогодні розглядається як важлива умова психологічного благополуччя, ефективної комунікації, саморегуляції та соціальної адаптації особистості. У наукових працях емоційний інтелект (EI) описується як здатність розпізнавати, розуміти,

використовувати й регулювати емоції, а сучасні українські дослідження прямо пов'язують його розвиток із тренінговими, освітніми та арт-терапевтичними технологіями. Водночас творча діяльність має значний розвивальний потенціал, оскільки через художнє самовираження, символізацію переживань, рефлексію та емоційне проживання досвіду вона сприяє кращому усвідомленню власних почуттів, розвитку емпатії, креативності та навичок

емоційної саморегуляції. Окремі українські праці в галузі мистецької освіти також показують, що вправи, ігри та творчі завдання можуть бути ефективним засобом розвитку емоційного інтелекту, зокрема в дітей і студентської молоді. Вивчення психологічних механізмів формування емоційного інтелекту засобами творчої діяльності має як теоретичне, так і практичне значення для психології, освіти та консультативної практики.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблему емоційного інтелекту, його структури та розвитку досліджували П. Саловей, Дж. Майер, Д. Карузо, Р. Бар-Он, Д. Гоулман, а також на концептуальному рівні – Г. Гарднер; їхні праці стали основою сучасного розуміння емоційного інтелекту як здатності до емоційного пізнання й регуляції. Психологічні механізми розвитку емоційного інтелекту в українській науці вивчали С. Дерев'янка, В. Зарицька, Т. Гура, М. Шпак, О. Журавльова, які аналізували тренінгові технології, емоційну компетентність і цілеспрямований розвиток емоційного інтелекту. Зв'язок емоційного

інтелекту з креативністю та творчою діяльністю висвітлювали О. Кліпкова, Р. Шпіца, Н. Коваль, а питання арт-терапії як засобу розвитку емоційного інтелекту представлено, зокрема, у навчально-методичних і наукових працях, де згадуються О. Вознесенська та інші дослідники арт-терапевтичного підходу (-15)

Мета статті – є вивчення психологічних механізмів формування емоційного інтелекту засобами творчої діяльності.

Виклад основного матеріалу. Арт-терапія є ефективним засобом психологічної допомоги, оскільки через творчість забезпечує безпечне вираження емоцій і внутрішніх переживань. Вона сприяє зниженню емоційної напруги, розвитку емпатії, емоційної саморегуляції, самовираження та самопізнання. Водночас арт-терапія розвиває soft skills – емоційний інтелект, комунікативність, співпрацю, а також hard skills – практичні творчі вміння, креативне мислення та здатність до аналізу власних переживань. Різні види арт-терапії, засновані на творчій діяльності, сприяють психологічному благополуччю особистості (табл. 1)..

Таблиця 1

Цифрові показники ефекту арт-практик (n=88)

Ранг	Практика	М рангу (SD)	Топ-1, n (%)	Топ-3, n (%)	Короткий висновок
1	Ізотерапія	2,4 (1,6)	26 (29,5%)	61 (69,3%)	Найчастіше вибирають як найдієвішу для напруги й усвідомлення емоцій
2	Музикотерапія	3,1 (1,7)	18 (20,5%)	54 (61,4%)	Сильний стабілізуювальний ефект, швидке заспокоєння
3	Казкотерапія	4,0 (2,0)	10 (11,4%)	39 (44,3%)	Підсилює прийняття переживань і смислової інтеграцію
4	Колаж-терапія	4,6 (2,1)	8 (9,1%)	33 (37,5%)	Добре структурує переживання, підтримує рефлексію
5	Драматерапія	5,2 (2,3)	6 (6,8%)	28 (31,8%)	Сприяє соціальним навичкам, але потребує більшої готовності
6	Танцювально-рухова	5,8 (2,4)	5 (5,7%)	24 (27,3%)	Ефективна для тілесної регуляції, але не всім комфортна
7	Пісочна терапія	6,4 (2,2)	4 (4,5%)	20 (22,7%)	Корисна для "прихованих" переживань, але менш доступна організаційно
8	Лялькотерапія	6,9 (2,3)	3 (3,4%)	17 (19,3%)	У частини студентів знижена прийнятність через вікові стереотипи
9	Глинотерапія	7,4 (2,1)	3 (3,4%)	14 (15,9%)	Сильна для окремих запитів (злість/напруга), але не універсальна
10	Арт-терапевтичне письмо	8,2 (1,9)	5 (5,7%)	12 (13,6%)	Потребує високої вербалізації й рефлексії, тому ефект повільніший

У дослідженні використано теоретичні, емпіричні та статистичні методи. До теоретичних належали аналіз, синтез, порівняння, ранжування, класифікація й систематизація наукових джерел з метою узагальнення сучасних підходів до проблеми емоційного інтелекту та творчої діяльності.

Емпіричне дослідження здійснювалося за допомогою комплексу психодіагностичних методик: опитувальника емоційного інтелекту (шкала Лайкерта), методики визначення емоційного інтелекту Н. Холла, шкали тривожності Спілбергера-Ханіна, шкали тривоги Бека та кольорового тесту ставлень О. Еткінда. Використання цих адаптованих в українських дослідженнях (В. Барко, В. Остапович, П. Олешко, О. Кокур, Н. Холл, Є. Льїн, Ю. Ханін та ін.) методик дало змогу комплексно оцінити рівень емоційного інтелекту, тривожності та емоційного стану респондентів. Для обробки результатів застосовано методи математичної статистики: кореляційний аналіз, t-критерій Стьюдента, критерій Пірсона χ^2 та методи дескриптивної статистики, що дозволило визначити взаємозв'язки між показниками та оцінити динаміку змін у процесі дослідження.

У межах дослідження схарактеризовано також результати авторської анкети (n = 88 студентів) дали змогу описати профіль змін, пов'язаних із впливом арт-терапевтичних занять на емоційну сферу та складові емоційного інтелекту. Отримані дані інтерпретувалися за шістьма інтегральними показниками, кожен з яких відображає окремий психологічний механізм: усвідомлення емоцій, регуляція емоцій, емоційна стабільність, емпатія та соціальна чутливість, емоційне прийняття і самоставлення, суб'єктивна оцінка ефективності арт-терапії. Такий розподіл показників є змістовно виправданим, оскільки відповідає логіці розвитку емоційного інтелекту: від розпізнавання власних переживань – до їх керування, соціального розуміння та прийняття себе, а також відображає практичний компонент – оцінку дієвості втручання учасниками.

Показники авторської анкети (рис. 1) були згруповані у шість змістових шкал, що відображають ключові компоненти емоційного інтелекту та очікувані ефекти арт-терапевтичного впливу. «Усвідомлення власних емоцій» (4-20 балів) оцінювало здатність

студентів помічати, називати й відстежувати власні переживання у процесі творчої діяльності; рівні (низький, середній, високий) є методично обґрунтованими, оскільки відповідають переважним відповідям за шкалою Лайкерта: від труднощів рефлексії до сформованої емоційної обізнаності. Для студентської вибірки цей показник є базовим, адже в умовах навчального навантаження та воєнних стресорів саме емоційне усвідомлення забезпечує подальшу саморегуляцію. Емпірично встановлено, що низький рівень (4-9 балів) мав 18 студентів (20,5%), середній (10-15) – 42 (47,7%), високий (16-20) – 28 (31,8%); середній показник становив $M = 14,8$ ($SD = 3,6$), що відповідає 3,7 бала на пункт і свідчить про загалом достатній рівень емоційної усвідомленості в більшості респондентів.

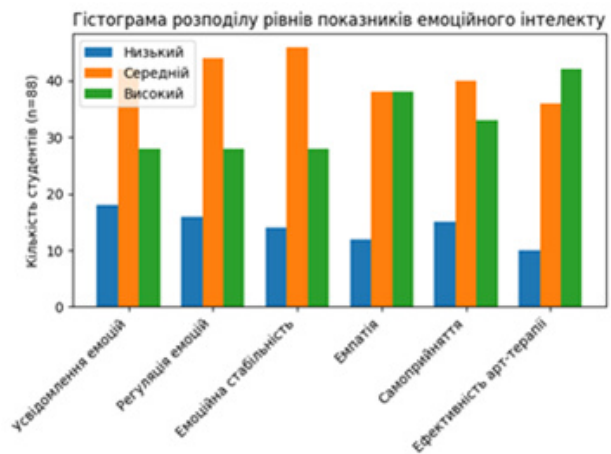

Рис. 1. Гістограма розподілу рівнів за шістьма шкалами для вибірки n = 88

Кореляційний аналіз взаємозв'язку між арт-терапевтичними практиками та розвитком емоційного інтелекту був здійснений з метою виявлення статистично значущих залежностей між показниками емоційної обізнаності, саморегуляції, емпатії, емоційної ресурсності та рівнями тривожності студентів. Такий підхід дозволив не лише встановити напрям і силу взаємозв'язків між змінними, а й емпірично обґрунтувати психологічний механізм впливу арт-терапії на психоемоційну сферу особистості. Аналіз кореляцій створює можливість інтегрувати результати різних методик (опитувальника емоційного інтелекту, шкал тривожності та авторської анкети) в єдину пояснювальну модель, що відображає роль арт-

терапевтичних практик у формуванні емоційної стійкості та зниженні тривожності (табл. 2).

Таблиця 2

Узагальнення показників у межах норми та зони ризику (n = 88)

Методика	Показник	Середнє (M ± SD)	Переважаючий рівень	У межах норми	Зона ризику
EI Р. Лайкерта	Усвідомлення емоцій	11,4 ± 2,6	Середній (50%)	81,8% середній і високий)	18,2% низький
	Регуляція емоцій	11,1 ± 2,8	Середній (47,7%)	79,5% середній і високий	20,5% низький
	Емпатія	11,8 ± 2,4	Середній/високий	86,4%	13,6%
	Соціальний вплив	11,3 ± 2,7	Середній	83,0%	17,0%
	Емоційна ресурсність	11,6 ± 2,5	Середній/високий	84,1%	15,9%
	Загальний EI	57,2 ± 9,4	Середній (52,3%)	84,1%	15,9%
EI Н. Холла	Емоційна обізнаність	20,9 ± 4,8	Середній (51,1%)	80,6%	19,3%
	Керування емоціями	20,1 ± 5,2	Середній (48,9%)	77,3%	22,7%
	Самотивація	21,2 ± 4,7	Середній (52,3%)	83,0%	17,0%
	Емпатія	22,0 ± 4,3	Середній високий	86,3%	13,6%
	Розпізнавання емоцій інших	21,5 ± 4,6	Середній	84,1%	15,9%
	Загальний EI	105,7 ± 18,9	Середній (53,4%)	81,8%	18,2%
STAI	Ситуативна тривожність	42,6 ± 9,8	Середній (50%)	70,5% (низький і середній)	29,5% високий
	Особистісна тривожність	44,1 ± 8,7	Середній (54,5%)	0,5%	29,5% високий
BAI	Загальна тривога	18,4 ± 9,1	Помірний	43,1% мін легкий	56,9% помірно високий

Твердження про те, що переважна більшість студентів (80–86%) має середній або високий рівень емоційного інтелекту, підтверджується тим, що за всіма ключовими шкалами EI частка респондентів із середнім/високим рівнями стабільно переважає, а низькі рівні становлять відносно невелику частину (близько 14–22%). Такі міркування дозволяють інтерпретувати загальний профіль EI як достатньо сформований для вікової групи студентів і як такий, що відповідає «функціональній нормі» – тобто забезпечує ефективну соціальну взаємодію, навчальну діяльність і базову емоційну адаптацію.

Висновок про найбільш розвинені компоненти (емпатія, соціальна чутливість, емоційна ресурсність) є логічним, тому що саме

за цими шкалами спостерігається найвища частка високих рівнів і найнижча частка низьких. Така зумовленість означає, що студенти краще справляються з розумінням емоцій інших, підтримкою взаємодії та використанням емоцій як ресурсу (для рішень, цілей і розвитку), ніж із регуляторними механізмами. Додатково це можна пояснити й контекстно: студентське середовище (особливо в гуманітарних і соціальних спеціальностях) природно тренує комунікацію та емпатійність через постійну взаємодію, групові форми навчання й рефлексивні практики.

Виявлено сильний позитивний зв'язок між показниками емоційного інтелекту за методиками Лайкерта і Холла ($r = 0,74$; $p \leq 0,01$), що підтверджує їхню узгодженість у вимірюванні здатності усвідомлювати та

регулювати емоції. Встановлено також помірно-сильні негативні кореляції між емоційним інтелектом і тривожністю (STAI-S $r \approx -0,46...-0,49$; STAI-T $r \approx -0,55...-0,58$; BAI $r \approx -0,52...-0,54$), що свідчить: вищий рівень емоційного інтелекту пов'язаний зі зниженням реактивної та особистісної тривожності. Сильний зв'язок між ситуативною та особистісною тривожністю ($r = 0,71$), а також кореляції з BAI ($r = 0,62-0,68$) показують, що психологічна напруга супроводжується соматичними проявами. Отримані результати підтверджують, що емоційний інтелект є важливим ресурсом психоемоційної стійкості, а арт-терапія може знижувати тривожність через розвиток емоційної обізнаності та навичок саморегуляції.

Дані кольорового тесту ставлень О. Еткінда ($n = 88$) дозволили виявити приховані емоційні стани студентів. Порівняння результатів у експериментальній ($n = 44$) та контрольній ($n = 44$) групах показало тенденцію до покращення емоційного стану в експериментальній групі після впровадження арт-терапевтичної програми. Загалом результати свідчать про достатній рівень емоційного інтелекту студентів за наявності помірної тривожності та підкреслюють доцільність використання арт-

терапії для розвитку емоційної саморегуляції і підвищення психоемоційної стійкості.

Висновки. Результати емпіричного дослідження ($n = 88$) засвідчили, що більшість студентів мають середній і високий рівні емоційного інтелекту, водночас більш уразливими компонентами залишаються емоційна обізнаність і саморегуляція. Показники тривожності свідчать про підвищене психоемоційне напруження у частини респондентів, що актуалізує потребу в психопрофілактичних заходах. Найбільш ефективними арт-терапевтичними методами виявилися ізотерапія та музикотерапія, які сприяють швидкому зниженню емоційної напруги, усвідомленню переживань і розвитку навичок саморегуляції. Кореляційний аналіз показав статистично значущий зворотний зв'язок між рівнем емоційного інтелекту та тривожністю, що підтверджує роль емоційного інтелекту як ресурсу психологічної стійкості.

Отже, арт-терапія виступає ефективним засобом розвитку емоційної обізнаності та саморегуляції, що сприяє зниженню тривожності й підвищенню рівня емоційного інтелекту студентів...

Список використаних джерел:

- Bar-On, R. (1997).** The Bar-On Emotional Quotient Inventory (EQ-i). Technical manual. Toronto: Multi-Health Systems.
- Derevianko, S. P. (2008).** Aktualizatsiia emotsiinoho intelektu v emotsiiohennykh umovakh. *Sotsialna psykholohiia*, 1(27), 96-104.
- Gardner, H. (1983).** Frames of mind: The theory of multiple intelligences. New York: Basic Books.
- Goleman, D. (1995).** Emotional intelligence. New York: Bantam Books.
- Klipkova, O. I. (2021).** Vplyv emotsiinoho intelektu na realizatsiiu kreatyvnykh mozhlyvostei indyvida. *Visnyk Lvivskoho torhovelno-ekonomichnoho universytetu*. <https://doi.org/10.36477/2522-1205-2021-64-13>
- Koval, N., & Shpitsa, R. (2021).** Rozvytok emotsiinoho intelektu uchniv pochatkovoї shkoly v konteksti mystetskoї osvity. *Molodyi vchenyi*, 11(99), 197-200. <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2021-11-99-44>
- Mayer, J. D., Salovey, P., & Caruso, D. R. (2004).** Emotional intelligence: Theory, findings, and implications. *Psychological Inquiry*, 15(3), 197-215. https://doi.org/10.1207/s15327965pli1503_02
- Salovey, P., & Mayer, J. D. (1990).** Emotional intelligence. *Imagination, Cognition and Personality*, 9(3), 185-211. <https://doi.org/10.2190/DUGG-P24E-52WK-6CDG>
- Shpak, M. M. (2016).** Emotsiinyi intelekt yak osobystisnyi resurs zabezpechennia psykholohichnoho blahopoluchchia molodshykh shkoliariv. *Nauka i osvita*, 5, 266-270. <https://doi.org/10.24195/2414-4665-2016-5-44>
- Vizniuk, I. M., Dolynnyi, S. S., Kylyvnyk, V. V., & Plakhotniuk, H. M. (2025).** Interaktyvni metody yak zasib formuvannia etnokulturnoi refleksii maibutnykh filolohiv. *Pedahohichna Akademiia: naukovi zapysky*, 23, 1-19. <https://doi.org/10.5281/zenodo.17312346>

- Vizniuk, I., Dolynna, A., Dolynnyi, S., & Paikush, M. (2025). Vplyv muzychnoho suprovodu na psykhevetatyvnyi status ta emotsiine blahopoluchchia liudyny v umovakh sytuatsii nevyznachenosti. *Mystetstvo v kulturi suchasnosti: teoriia ta praktyka navchannia*, 2(5), 78–86. [https://doi.org/10.31652/3041-1017-2025\(5-2\)-26](https://doi.org/10.31652/3041-1017-2025(5-2)-26)
- Vizniuk, I., Dolynna, A., Dolynnyi, S., & Volokhata, K. (2025). Tvorchist yak shliakh do vidnovlennia: art-terapiia pid chas viiny. *Mystetstvo v kulturi suchasnosti: teoriia ta praktyka navchannia*, 5, 108–115. [https://doi.org/10.31652/3041-1017-2025\(5-1\)-13](https://doi.org/10.31652/3041-1017-2025(5-1)-13)
- Voznesenska, O., & Mova, L. (2007). Art-terapiia v roboti praktychnoho psykholoha: vykorystannia art-tekhnologii v osviti. Kyiv: Shkilnyi svit.
- Zarytska, V. V. (2010). Emotsiinyi intelekt: analiz naukovykh teorii. *Teoriia i praktyka suchasnoi psykholohii*, 1, 17–22.
- Zhuravlova, L. P. (2007). *Psykholohiia empatii*. Zhytomyr: Vyd-vo ZhDU im. I. Franka..

References:

- Bar-On, R. (1997). *The Bar-On Emotional Quotient Inventory (EQ-i): Technical manual*. Toronto: Multi-Health Systems [in Canada].
- Derevianko, S. P. (2008). Actualization of emotional intelligence in emotionally stressful conditions. *Sotsialna psykholohiia*, 1(27), 96–104 [in Ukrainian].
- Gardner, H. (1983). *Frames of mind: The theory of multiple intelligences*. New York: Basic Books [in USA].
- Goleman, D. (1995). *Emotional intelligence*. New York: Bantam Books [in USA].
- Klipkova, O. I. (2021). Influence of emotional intelligence on the realization of creative potential of the individual. *Visnyk Lvivskoho torhovelno-ekonomichnohouniversytetu*. <https://doi.org/10.36477/2522-1205-2021-64-13> [in Ukrainian].
- Koval, N., & Shpitsa, R. (2021). Development of emotional intelligence of primary school students in the context of art education. *Molodyi vchenyi*, 11(99), 197–200. <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2021-11-99-44> [in Ukrainian].
- Mayer, J. D., Salovey, P., & Caruso, D. R. (2004). Emotional intelligence: Theory, findings, and implications. *Psychological Inquiry*, 15(3), 197–215. https://doi.org/10.1207/s15327965pli1503_02 [in USA].
- Salovey, P., & Mayer, J. D. (1990). Emotional intelligence. *Imagination, Cognition and Personality*, 9(3), 185–211. <https://doi.org/10.2190/DUGG-P24E-52WK-6CDG> [in USA].
- Shpak, M. M. (2016). Emotional intelligence as a personal resource for ensuring psychological well-being of younger schoolchildren. *Nauka i osvita*, 5, 266–270. <https://doi.org/10.24195/2414-4665-2016-5-44> [in Ukrainian].
- Vizniuk, I. M., Dolynnyi, S. S., Kylyvnyk, V. V., & Plakhotniuk, H. M. (2025). Interactive methods as a means of forming ethnocultural reflection of future philologists. *Pedahohichna Akademiia: naukovi zapysky*, 23, 1–19. <https://doi.org/10.5281/zenodo.17312346> [in Ukrainian].
- Vizniuk, I., Dolynna, A., Dolynnyi, S., & Paikush, M. (2025). Influence of musical accompaniment on the psychovegetative status and emotional well-being of a person in conditions of uncertainty. *Mystetstvo v kulturi suchasnosti: teoriia ta praktyka navchannia*, 2(5), 78–86. [https://doi.org/10.31652/3041-1017-2025\(5-2\)-26](https://doi.org/10.31652/3041-1017-2025(5-2)-26) [in Ukrainian].
- Vizniuk, I., Dolynna, A., Dolynnyi, S., & Volokhata, K. (2025). Creativity as a path to recovery: Art therapy during war. *Mystetstvo v kulturi suchasnosti: teoriia ta praktyka navchannia*, 5, 108–115. [https://doi.org/10.31652/3041-1017-2025\(5-1\)-13](https://doi.org/10.31652/3041-1017-2025(5-1)-13) [in Ukrainian].
- Voznesenska, O., & Mova, L. (2007). Art therapy in the work of a practical psychologist: Use of art technologies in education. Kyiv: Shkilnyi svit [in Ukrainian].
- Zarytska, V. V. (2010). Emotional intelligence: Analysis of scientific theories. *Teoriia i praktyka suchasnoi psykholohii*, 1, 17–22 [in Ukrainian].
- Zhuravlova, L. P. (2007). *Psychology of empathy*. Zhytomyr: Vyd-vo ZhDU im. I. Franka [in Ukrainian].

Про авторів

Інесса Візнюк, докторка психологічних наук, професорка, професорка кафедри психології та соціальної роботи, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, м. Вінниця, Україна, e-mail: innavisnyuk@gmail.com

Світлана Роготченко, кандидат культурології, науковий співробітник Інституту проблем сучасного мистецтва Національної академії мистецтв України м. Київ, Україна, e-mail: rogotchenko_s@mari.kyiv.ua

Ірина Чистякова, кандидатка педагогічних наук, професорка, професорка кафедри педагогіки, Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка, м. Суми, Україна, -mail: aspirantura@sspu.edu.ua

About the Authors

Inessa Vizniuk, Doctor of Psychology, Professor, Professor at the Department of Psychology and Social Work, Mykhailo Kotsiubynskiy Vinnytsia State Pedagogical University, Vinnytsia, Ukraine, e-mail: innavisnyuk@gmail.com

Svitlana Rohotchenko, Candidate of Culturology, Research Fellow of the Modern Art Research Institute of the National Academy of Arts of Ukraine, Kyiv, Ukraine, e-mail: rogotchenko_s@mari.kyiv.ua

Iryna Chystiakova, Candidate of Pedagogical Sciences, Professor, Professor of the Department of Pedagogy, Sumy State Pedagogical University named after A. S. Makarenko, Sumy, Ukraine, e-mail: aspirantura@sspu.edu.ua